

Miért volt Sartre szemében szálfka Proust?

FEUILLETON - LXVI. évfolyam, 50. szám, 2022. december 16.

Az a Sartre, aki korábban minden megszólalásában kíméletlenül ostromozta a kommunistákat, 1945 és 1952 között közel került a kommunizmushoz. Részben ezzel magyarázható, hogy nyíltan ellenséges hangot ütött meg Prousttal kapcsolatban. Csakúgy, mint Flaubert-t és Baudelaire-t, szőröstül-bőröstül a burzsoá irodalom zsákutcájába terelte. Az 1945-ben Simone de Beauvoirral megalapított *Les Temps modernes* című, kifejezetten baloldali szellemiségű folyóirat beköszöntőjében Sartre Marcel Proust példáján leszámol a „burzsoá” irodalommal. Ahhoz, hogy megértsük, miért volt szálfka Proust Sartre szemében, idézzük a beköszöntőben mondottakat az elkötelezett irodalomról: „Nem akarunk szégyenkezni, amiért írunk, és semmi kedvünk csak azért beszélni, hogy ne mondjunk semmit. Egyébként, még ha akarnánk, se tehetnénk meg: erre senki sem képes. Minden írásnak van értelme, még ha ez az értelem messze áll is attól, amit a szerző szeretett volna adni neki. (...) Minthogy az író semmiképp sem vonulhat félre, azt akarjuk, hogy szorosán kapcsolódjék a korához, amely egyedüli lehetősége: a kor őérte van, s ő a koráért.”